

Pielikums Nr.1

Kārtība, kādā rīkojas izglītības iestādes darbinieki bērna infekcijas slimību gadījumos

Izdoti saskaņā ar 2013.gada 17.septembra Ministru kabineta noteikumu Nr.890 „Higiēnas prasības bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējiem un izglītības iestādēm, kas īsteno pirmsskolas izglītības programmu” 15.punktu

1. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka pirmsskolas izglītības iestādes (turpmāk – Iestāde) un bērna likumisko pārstāvju (turpmāk - vecāki) rīcību bērna infekcijas slimību gadījumos (turpmāk – kārtība).
2. Kārtības mērķis ir mazināt infekcijas slimību izplatīšanos izglītības iestādē.
3. Kārtības ievērošanas uzraudzību un kontroli veic izglītības iestādes vadītājs vai iestādes medmāsa.

2. Vecāku rīcība

4. Izglītojamais neapmeklē Iestādi, ja novērojama kāda no šādām infekcijas slimību pazīmēm:
 - 4.1. zarnu infekcijas pazīmes – caureja (šķidra vēdera izeja trīs un vairāk reizes dienā), ēstgribas zudums, nelabums, vemšana, vēdersāpes ar vai bez ķermeņa temperatūras paaugstināšanās;
 - 4.2. gripas pazīmes – pēkšņs slimības sākums, galvassāpes, drudzis, paaugstināta ķermeņa temperatūra, muskuļu sāpes, sāpes kaulos, aizlikts deguns bez iesnām un sauss, kairinošs klepus;
 - 4.3. citu akūto augšējo elpceļu infekciju pazīmes – stipras iesnas, klepus, šķaudīšana, rīkles iekaisums, apgrūtināta elpošana, acu konjunktīvas iekaisums ar vai bez paaugstinātas ķermeņa temperatūras;
 - 4.4. akūta vīrushepatīta (ieskaitot A hepatītu) pazīmes – slikta dūša, ēstgribas zudums, nogurums, paaugstināta ķermeņa temperatūra, sāpes labajā paribē, iespējami zarnu trakta darbības traucējumi ar vai bez paaugstinātas ķermeņa temperatūras, vēlāk ādas un acu dzelte, tumšs urīns un gaiši izkārnījumi;
 - 4.5. masalu pazīmes – klepus, iesnas, konjunktivīts (acu konjunktīvas iekaisums), izsitumi, paaugstināta ķermeņa temperatūra;
 - 4.6. masaliņu pazīmes – izsitumi, limfmezglu pietūkums un paaugstināta ķermeņa temperatūra;
 - 4.7. vējbaku pazīmes – paaugstināta ķermeņa temperatūra līdz 38 – 39°C, galvassāpes, vispārējs nogurums, ēstgribas zudums, pēc 2 – 4 dienām dažādās ķermeņa vietās, arī galvas matainajā daļā, parādās nelieli, nedaudz piepacelti, sārti izsitumi, kuri ātri vien piepildās ar dzidru vai bālganu šķidrumu un kļūst par pūslīšiem. Pūslīši pārplīst vai kasot tiek pārplēsti, to vietās veidojas kreveles;
 - 4.8. tuberkulozes pazīmes – var izpausties kā saaukstēšanās vai gripa, pēc kuras bērns ilgstoši nevar atlabt, ieildzis bronhīts, pneimonija, kas nepadodas ārstēšanai. Lielākiem bērniem galvassāpes, nogurums, var būt nedaudz paaugstināta ķermeņa temperatūra (37,1 ° – 37,5° C);
 - 4.9. ķermeņa temperatūras paaugstināšanās virs 37,5°C (mērot ķermeņa temperatūru padusē) bez citām infekcijas slimības pazīmēm vai virs 37,0 °C, ja ir citas infekcijas slimības pazīmes;
 - 4.10. mikrosporijas (*infekcioza ādas sēnīšu slimība*) pazīmes – uz ādas apaļi vai ovāli, sārti plankumi, kas, izzūdot no centra, veido divus vienu otrā ieslēgtus gredzenus. Galvas matainajā daļā lieli plankumi ar ādas lobīšanos, mati pie pamatnes nolūzuši;
 - 4.11. pedikulozes (utainības) pazīmes - pastāvīga spēcīga galvas un kakla mugurējās daļas ādas nieze, ādas (aizauss rajonā un kakla mugurējā daļā) sakasījumi - mazi, sarkani uztūkumi, ādas sacietējumi ar seroziem (ūdeņainiem) izdalījumiem. Mazi, balti plankumi (oliņas vai gnīdas) pie mata saknes, ko ir grūti atdalīt. Redzami paši parazīti – galvas utis;
 - 4.12. kašķa pazīmes – izteikta nieze un nelieli pūslīši, kas var būt klāti ar krevelītēm. Pūslīši pārsvarā ir uz vietām, kur ir plāna āda, piemēram, pirkstu starpās, uz vēdera, augšdelmu iekšpusēs

pie padusēm, uz apakšdelmu locītavām pie plaukstu, uz dzimumorgāniem (niezes dēļ izglītojama ir kašķīgs, nevar koncentrēties);

4.13. enterobiozes (spalīšu invāzijas) pazīmes - izteikta nieze anālās atveres apvidū, kas var būt par cēloni izglītojamā bezmiegam, neirastēnijai. Anālās atveres apvidus kasīšana dažreiz rada izsitumus, iekaisumu un pat strutošanu.

5. Izglītojama neapmeklē Iestādi, ja konstatēta kāda no šo noteikumu 4.punktā noteiktajām infekcijas slimības pazīmēm. Papildus šīm pazīmēm raksturīgas arī izmaiņas izglītojamā uzvedībā – miegainība, atteikšanās ēst, dzert, raudulība, paātrināta elpošana, galvassāpes, nespēks u.tml.

3. Rīcība iestādē

3.1. Iestādes vadītāja kompetence

6. Iestādes medmāsa:

6.1. nodrošina vecāku informēšanu, ka izglītojama nedrīkst apmeklēt Iestādi, ja ir konstatēta kāda no šo noteikumu 4.punktā noteiktajām infekcijas slimību pazīmēm;

6.2. ja pazīmes konstatētas Iestādē, nodrošina vecāku informēšanu par iespējamu saslimšanu. Vecāki pēc bērna ierodas 2 stundu laikā, tikmēr bērnam nodrošina atrašanos medmāsu kabinetā.

6.3. nodrošina pastāvīgu darbinieku klātbūtni pie saslimušā izglītojamā, kurš ir nošķirts no citiem bērniem;

6.4. informē citus vecākus, ja Iestādē konstatēta kāda no šo noteikumu 4.punktā noteiktajām infekcijas slimībām, ievērojot saslimušā izglītojamā tiesības uz personas datu aizsardzību;

7. Iestāde ievēro un nodrošina izglītojamā tiesības uz personu datu aizsardzību. Informācija par izglītojamā veselības stāvokli ir sensitīvi personas dati, kuri nav izpaužami trešajām personām, izņemot Fizisko personu datu aizsardzības likumā noteiktos gadījumus.

8. Pārslimojušos izglītojamos Iestādē pieņem tikai ar ģimenes ārsta izziņu.

3.2. Darbinieku atbildība

9. Ja Iestādes darbinieks konstatē, ka viņa veselības stāvoklis atbilst Ministru kabineta 2001.gada 27.novembra noteikumu Nr.494 „Noteikumi par darbiem, kas saistīti ar iespējamu risku citu cilvēku veselībai un kuros nodarbinātās personas tiek pakļautas obligātajām veselības pārbaudēm” 2.pielikumā noteiktajām slimību pazīmēm, viņš nekavējoties ziņo darba devējam un vēršas pie ģimenes ārsta, pārtraucot pildīt savus darba pienākumus Iestādē.

10. Ja izglītojamajam, atrodoties Iestādē, parādās kāda no šo noteikumu 4.punktā norādītajām slimības pazīmēm, atbildīgais darbinieks sazinās ar izglītojamā vecākiem, lai risinātu jautājumu par izglītojamā nošķiršanu no pārējiem bērniem.

11. Iestāde izsauc ātro medicīnisko palīdzību, ja tas nepieciešams sakarā ar izglītojamā veselības stāvokli.

3.3. Profilaktiskie pasākumi iestādē

12. Iestādē veic šādus profilaktiskos pasākumus, lai mazinātu infekcijas slimību izplatīšanos:

12.1. izglīto bērnus par higiēnas pamatprincipiem;

12.2. darbinieki kārtīgi nomazgā rokas un uzrauga (un palīdz) to izdarīt izglītojamajiem;

12.3. kārtīgi noslauka rokas, roku slaucīšanai izglītojamajiem izmanto individuāli marķētus dvieļus vai vienreizējās lietošanas papīra dvieļus, kurus izmet atkritumu tvertnē;

12.4. ievēro normatīvajos aktos noteikto kārtību telpu vēdināšanā un mitrajā uzkopšanā.

13. Darbinieki mazgā rokas šādos gadījumos:

13.1. pēc ierašanās darbā;

13.2. ikreiz, kad tās ir redzami netīras;

13.3. pēc tualetes apmeklējuma;

13.4. pirms ēdiena gatavošanas, pasniegšanas vai ēšanas;

13.5. pēc pieskāšanās jebkurām virsmām, kas varētu būt netīras;

13.6. pēc šķaudīšanas vai deguna šņaukšanas;

13.7. pēc dzīvnieku glaudīšanas;

13.8. pēc netīra apģērba aizskaršanas;

- 13.9. pēc atkritumu savākšanas;
- 13.10. pēc jebkādu ķermeņa šķidrumu savākšanas;
- 13.11. pirms un pēc autiņbiksīšu nomaiņas;
- 13.12. pēc individuālo aizsardzības līdzekļu novilkšanas;
- 13.13. darbadienas beigās;
- 13.14. jebkurā brīdī dienas laikā, kad darbinieks to uzskata par nepieciešamu.
- 14. Izglītojamais mazgā rokas:
 - 14.1. pēc ierašanās iestādē;
 - 14.2. ikreiz, kad tās ir redzami netīras;
 - 14.3. pēc tualetes apmeklējuma;
 - 14.4. pirms ēšanas;
 - 14.5. pēc pieskāšanās jebkurām virsmām, kas varētu būt netīras;
 - 14.6. pēc šķaudīšanas, klepošanas un deguna šņaukšanas. Ja lieto salveti, to uzreiz pēc lietošanas izmet atkritumu tvertnē un nomazgā rokas;
 - 14.7. pēc rotaļāšanās, kuras laikā var nosmērēties;
 - 14.8. pēc netīra apģērba aizskaršanas;
 - 14.9. citos gadījumos, kad atbildīgais darbinieks uzskata to par nepieciešamu izglītojamā veselībai.

3.4. Tīras vides nodrošināšana

- 15. Iestādē ir izstrādāts telpu uzkopšanas un dezinfekcijas plāns, norādot tīrāmās telpas un aprīkojumu, tīrīšanas biežumu, veidus, izmantotos dezinfekcijas līdzekļus.
- 16. Galvenokārt uzkopšanu iestādē veic ar mazgāšanas līdzekli saturošu siltu ūdeni, lai notīrītu netīrumus un taukvielas, kas var saturēt mikroorganismus.
- 17. Lai nodrošinātu iedarbības efektivitāti, dezinficējamās virsmas vispirms kārtīgi notīra. Dezinfekcijas līdzekli izmanto atbilstoši tā lietošanas instrukcijai un paredzētajam mērķim.
- 18. Grīdas, uz kurām spēlējas izglītojamie, uzkopšanu veic ne retāk kā divas reizes dienā.
- 19. Mīkstos grīdas segumus un grīdas paklājus regulāri tīra 1x dienā ar putekļsūcēju (vai pēc nepieciešamības arī biežāk) ar mīksto grīdas segumu tīrīšanas līdzekli saskaņā ar telpu uzkopšanas grafiku.
- 20. Izglītojamo krēslus, galdus un citas mēbeles regulāri notīra.
- 21. Bērnu dzeramās krūzītes mazgā siltā tekošā ūdenī 1x dienā un dezinficē pēc nepieciešamības.
- 22. Rotaļlietas regulāri kopj ar speciāliem tīrīšanas līdzekļiem, lai nenodotu infekcijas no viena izglītojamā otram. Mazgājamās rotaļlietas mazgā ne retāk kā reizi nedēļā un mīkstās rotaļlietas 1x mēnesī.
- 23. Virsmas, kurām regulāri pieskaras, piemēram, tualetes rokturi, durvju rokturi, gaismas slēdži un izlietnes krāni, tīra regulāri, arī dezinficē (īpaši, ja iestādē konstatēta grupveida saslimšana vai, piem., gripas epidēmijas laikā).
- 24. Gadījumā, ja nākas saskarties ar ķermeņa izdalījumiem (izkārnījumiem, urīnu, vēmekļu masām), asinīm vai izšķīstītiem ķermeņa šķidrumiem, veicot virsmu un telpu uzkopšanu, lieto individuālās aizsardzības līdzekļus - vienreizējas lietošanas cimdus. Tīrīšanai izmanto vienreizlietojamās lupatiņas, pēc lietošanas tās izmet.
- 25. Lai izvairītos no baktēriju pārnesanas, katrai telpu grupai, piemēram, rotaļu telpās, tualetēs un virtuvēs izmanto atsevišķu uzkopšanas inventāru. Tas ir marķēts (var izmantot krāsu kodu sistēmu, uzrakstus u.tml.).
- 26. Izmantojot daudreiz lietojamās lupatiņas, tās katru dienu mazgā un izžāvē.

3.5. Veļa un veļas mazgāšana

- 29. Guldinot izglītojamos:
 - 29.1. katram izglītojamajam piešķir individuālu, tīru gultasveļu;
 - 29.2. gultasveļu, sejas un kāju dvielus maina ne retāk kā reizi 10 darbdienās (pēc sastādīta grafika), ievērojot MK noteikumus;

- 29.3. katram izglītojamajam piešķir tīru dvieļi (atsevišķi rokām un kājām) ar individuālu marķējumu. Pieļaujama arī vienreizējās lietošanas dvieļu izmantošana;
- 29.4. tīro veļu glabā tīrā, sausā vietā, veļai paredzētā skapī (guļamistabā), atsevišķi no netīrās vai lietotās veļas;
- 29.5. izglītojamā netīrās vai slapjās drēbes neskalo ar rokām. Tās ieliek aiztaisāmā plastikāta maisiņā, un atdod vecākiem vai aizbildnim;
- 29.6. pirms mazgāšanas uzglabā netīro un lietoto veļu atsevišķos un aizsietos maisos;
- 29.7. visu veļu mazgā temperatūrā, ko norādījis ražotājs.

3.6. Tualete un tās telpa

30. Ne retāk kā divas reizes dienā veic tualetes telpu mitro uzkopšanu, klozetpodus, durvju rokturus, ūdens krānus un tualetes poda ūdens pogas dezinficē ne retāk kā divas reizes dienā.
31. Izglītojamais uzrauga tualetes lietošanas un roku mazgāšanas laikā.
32. Izglītojamajiem ir pieejami tualetes podi atbilstošā izmērā.
33. Tualetes telpās nodrošina tualetes papīru.
34. Roku mazgāšanas izlietnes ir izglītojamā augumam piemērotā augstumā.
35. Izglītojamajiem neļauj spēlēt ar rotaļlietām tualetes telpās.
36. Regulāri seko līdzi zobu higiēnas piederumiem, to tīrībai un nolietojumam.
37. Ja izglītojamajam parādās ādas iekaisums no autiņbikses lietošanas, par to informē vecākus.

4. Noslēguma jautājumi

38. Grupas skolotājas katra mācību gada pirmajā grupas sapulcē vai individuāli pēc nepieciešamības iepazīstina vecākus ar šiem noteikumiem, ko vecāki apliecina ar savu parakstu
39. Noteikumi tiek izvietoti un ar tiem var iepazīties informācijas mapē vecākiem.
40. Informācija par operatīvo dienestu izsaukšanas kārtību ir izvietota informācijas stendā.
41. Šie noteikumi ir spēkā no 2019.gada 1.septembra līdz nomaīnai, grozījumi veikti 2021.gada septembrī.